

# Spis treści

## Wstęp

7

## Problemy, motywy, tematy

1. Totalitaryzm – dżuma XX wieku (Jacek Ingłot) ..... 10
2. Rozmowa z samym sobą. Dziennik w literaturze polskiej XX w. (Józef Wróbel) ..... 27
3. Antyteatr, czyli teatr absurdu (Anna Sobiecka) ..... 40
4. Domysły, widzenia, odkrycia. Akcje poetyckie Mirona Białoszewskiego (Jacek Kopciński) ..... 56
5. Przesilenie. Proza polska 1989–2005 (Przemysław Czapliński) ..... 68

## Analizy i interpretacje

1. Czy świat potrzebuje człowieka? Interpretacja wiersza Wisławy Szymborskiej *Widok z ziarnkiem piasku* (Ewa Kołodziejczyk) ..... 82
2. Pod osiwałym drzewem. Interpretacja wiersza Zbigniewa Herberta *Apollo i Marsjasz* (Jacek Kopciński) ..... 89
3. Modlitwa o samotność. Interpretacja utworu Jana Twardowskiego (Estera Lasocińska) ..... 98
4. Elegia o niemożliwej podróży. Interpretacja wiersza Adama Zagajewskiego *Jechać do Lwowa* (Anna Czabanowska-Wróbel) ..... 104
5. Modlitwa „barbarzyńcy”. Interpretacja wiersza Roberta Tekielego *Ojciec nasz* (Lidia Burska) ..... 115
6. *Wiersz bez światła*. Interpretacja utworu Marcina Świetlickiego (Krzysztof Jaworski) ..... 127
7. „Bojowanie byt nasz podniebny”. Analiza i interpretacja wiersza Stanisława Barańczaka *U końca wojny dwudziestodwuletniej* (Małgorzata Szeja) ..... 134
8. *Lot nad kukulczym gniazdem*, czyli opowieść o pragnieniu wolności (Jolanna Bocheńska) ..... 141

## Wypracowanie krok po kroku

1. Rola poezji i poety. Dokonaj interpretacji porównawczej wierszy Tadeusza Różewicza *Moja poezja* i *Wygaśnięcie Absolutu...* (Teresa Kosyra-Cieślak) ..... 152

## Nauka o języku

1. Pożytki z interpunkcji. Znaki przestankowe i ich znaczenie w poezji Wisławy Szymborskiej (Małgorzata Szeja) ..... 168

## Test czytania ze zrozumieniem

1. Andrzej Werner, *Obraz Polaka, a może i człowieka w kinie polskim lat 90.* (Maria Bartnicka) ..... 184

### Analizy wypracowań uczniowskich

1. Lekarz i jego praca. Interpretując podane fragmenty *Ludzi bezdomnych* i *Zdążyć przed Panem Bogiem*, przedstaw, co o swoim powołaniu mówili Tomasz Judym i Marek Edelman (Danuta Górniak) ..... 196

### Warto przeczytać

1. Warto przeczytać (Teresa Kosyra-Cieślak) ..... 210

### Analizy dzieł sztuki (Ewa Toniak)

1. Władysław Hasiór, *Ogniste ptaki* ..... 18  
2. Zofia Kulik, *Wszystkie pociski są jednym pociskiem* ..... 24  
3. Francis Bacon, *Autoportret* ..... 32  
4. Jerzy Nowosielski, *Willa dei Misteri* ..... 76  
5. Wojciech Fangor, *N 25* ..... 85  
6. Andy Warhol, *Marilyn Monroe* ..... 124  
7. Daniel Libeskind, Muzeum Żydowskie w Berlinie ..... 132  
8. Friedensreich Hundertwasser, Hundertwasserhaus w Wiedniu ..... 164  
9. Richard Rogers, Renzo Piano, Centrum im. Georges'a Pompidou ..... 181